

væsen skal være, indtil Folkenes Forbund har stillet et Forslag til os i den Henseende. Der staar i Forbundstraktaten intet som helst om, at man ikke maa overveje ogsaa at foretage Forandringer i sit Militærvæsen, inden et saadant Forslag er stillet, og jeg vil jo antage, at dette Forslag, som skal stilles de forskellige Lande, i højeste Grad vil paavirkes netop af, hvorledes Landene selv ser paa det, i alt Fald hvis det gaar i Retning af, at man mener at kunne nøjes med mindre Militærvæsen, end man har. Der kan i alt Fald ikke være nogen som helst Mulighed for, at Folkenes Forbund eventuelt skulde stille et Forslag til Danmark, der gik ud paa, at vi skulde forøge vort Militærvæsen. Der er udtrykkelig i Artikel 8 kun Tale om Indskrænkninger, saa Forslag fra den Side kan i alt Fald kun trykke Militærbyrderne nedad. Og selv om vi var gaaet et Stykke af den Vej i Forvejen, tror jeg ikke, at Folkenes Forbund vilde blive bedrøvet herover. Jeg tror tværtimod, det vilde blive glad over, at der var et Land, som havde fulgt Traktatens Aand, allerede inden det var blevet, om jeg saa maa sige, paalagt det gennem Forbundsraadets Myndighed. Jeg lægger, som jeg sagde, megen Vægt paa denne Artikel 8, fordi jeg tror, det er noget af det vigtigste, hvis man fremtidig vil undgaa Krig, at man faar afskaffet Rustningerne i saa høj Grad, som det lader sig gøre, i de store og smaa Lande. Hvor stærkt denne Paragraf vil komme til at virke i Praksis overfor de store Lande, tør jeg ikke udtale mig om i Øjeblikket, det vil Fremtiden vise, men jeg synes, at vi smaa Lande, der maa være klare over, at nogen militær Opgave af nogen Art har vi ikke i Verden, maa være glade over, at der nu endelig kommer en almindelig Bevægelse i Retning af at trykke Militærbyrderne ned. Jeg skal da udtale Haabet om, at det maa blive en effektiv Reform i hele Verden. Jeg tvivler ikke om, at der i vort Land altid vil være et stort Flertal af Befolkningen, som vil være villigt til at gøre store Skridt i den Retning for vort eget lille Lands Vedkommende.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om de Forpligtelser, det eventuelt kunde medføre for et Land at indmelde sig i Folkenes Forbund, skal jeg gøre et Par Bemærkninger. Disse Forpligtelser, som der eventuelt kan blive Tale om at paatage sig, mener jeg altsaa ikke der kan findes

pagten. Jeg synes, at der var nogle Andytninger i den Henseende fra det ærede 9de Medlem for 2den Kreds (Kragh), men jeg mener ikke, at der her ligger nogen som helst Forpligtelse, tværtimod mener jeg, at der kun ligger Rettighed til at nedsætte Militærudgifterne saa meget, som man selv vil. Derimod kan det ikke nægtes, at der i Forbundstraktatens Artikel 16 findes adskillige Forpligtelser, som i givne Tilfælde kan være ubehagelige nok at skulle underkaste sig. Men her er det min Mening, at enten man vil være tilsluttet Folkenes Forbund eller ikke, vil disse Forpligtelser blive paalagt Landet i samme Grad, og jeg tror derfor ikke, det er muligt selv ved Undladelse af at tiltræde Folkenes Forbund at unddrage sig nogen af de Forpligtelser, der er Tale om i Artikel 16. Enten man har juridisk Forpligtelse til at gøre dette eller hint af det, som der her handles om, eller man ikke har det, tror jeg i det givne Øjeblik vil have meget liden Betydning. Det vil være det reelle, der spørges om. Har de vedkommende Magter et Ønske om, at saadanne Forpligtelser skal vi underkaste os, vil de sikkert ogsaa være i Stand til at faa os til at gøre det i det givne Øjeblik, uanset om vi staar i Folkenes Forbund eller ej. Derfor er jeg, ihvorvel jeg ogsaa har meget store Betæneligheder ved, at vort Land kan komme til at underkaste sig saadanne Forpligtelser, ikke sikker paa, at vi kan undgaa det, selv om vi undlader at tilslutte os Folkenes Forbund. Jeg mener altsaa ikke, at det er en Grund, der kan motivere en Undladelse af at tiltræde Forbundet. I øvrigt har jo heller ingen af de to ærede Medlemmer, der talte før mig, udtalt sig i den Retning.

Der har fra vidt forskellige Hold været gjort Indvendinger baade i Danmark og i andre Lande mod Tiltrædelse af Folkenes Forbund. Jeg har nylig set i Bladene, at man fra de konservative Partier i Sverige rejser en stærk Aktion mod at tiltræde Folkenes Forbund, og jeg ved, at man ogsaa fra stærkt yderliggaaende bolchevistisk Side i enkelte Lande har hævdet, at man ikke burde tiltræde Folkenes Forbund. Det er jo karakteristisk at se, at det er fra stærkt yderliggaaende Sider i begge Retninger, at man møder en saadan Modstand. Jeg tror ikke, at man, naar man overvejer Sagen nøgtern, kan give disse Stemmer Ret, enten de kommer fra yderste Højre eller yderste Venstre. Det er sikkert Stemmer, der vil